

XXV юбилеен
международен
фестивал
„Мартовски
музикални дни“

ТРАЙНИТЕ СТОЙНОСТИ НА МУЗИКАЛНАТА КУЛТУРА

Хубаво е, когато на един юбилеен фестивал добрите изяви на оркестри и диригенти със тавляват непрекъсната верига от достойно защитени музикални ценности, престиж и изтънчителска култура. Брънка от тази верига бе и представянето на Симфоничния оркестър на Румънското радио и телевизия под диригентската палка на з. а. Йосиф Конта в две вечери, с две интересни програми. Безспорен връх на художествено майсторство и звуково великоколепие бе втората концертна вечер — изпълнението на ораторията „Месия“ на Хендел.

Позволявам си рецензиране то на румънското участие в обратен ред, тъй като Хенделовата „Месия“ е не само един от тематичните върхове на фестивала, но и наистина защитена художествено-артистична позиция на интерпрета

цията. Заедно със сигурността и изисканите музикални форми, с определено върховите творчески постижения, творбата носи много светлина, красота, смисъл на живота на един гений на XVIII столетието. Ораторията развълнува със своите музикални образи — послания към нашето съвремие, с внушителната сила на хуманизма и високата граждански патос. И в същото време тя е много земна, много близка до битието на хората. Най-ценното в изпълнението на „Месия“ бе осъществяването на онази жива същност, която я прави близка и разбираема, която обединява триединството композитор-изпълнител-публика. Това се дължи на способността на интерпретаторите да отбележат нюансите на диригентската мисъл, да преминат убедително границата на авторския

текст и да градят величествена конструкция на творбата.

Изпълнението на румънския състав с участието на радио хора (дир. А. Григораш) и солистите С. Сандру, А. Юраш ку, Ф. Дяконеску, Т. Джураш бе насочено към постигане на ярка монументална звучност, с определено силна димаична образност и блясък на инструменталните и вокални темброви. Водещата пози-

ция в творбата принадлежи на хора — един състав, който показва култура на звук и извличането, отлична дикция и /добре овладяна стилова техника. Диригентската палка на И. Конта, чувствителен и обаятелен музикант, успя да предаде на слушателя ската аудитория вдъхновението и радостта от създаването на всяка фраза, на всеки звук, сложността на Хенделовия текст и да го поднесе по-ясен, разбираем начин. Като че ли малко не достигна прецизността при изграждане на фугатните моменти, може би вследствие на стремежа към по-силна и интензивна атмосфера за музикалната форма. От квартета солисти най-силно впечатление направи С. Сандру (сопран), която притежава добър, израв-

нен глас и търси специфичния колорит в стиловите граници на творбата. Участието на оркестра показва високо художествено качество на отделните инструменталисти и особено на прайха. Със сериозно отношение към нотния текст и мека звучност, струните и техният тембров цвят бяха достоен партньор в пропеаса на изграждане на цялостната музикална палитра.

И в следващите редове: за

първия концерт. Програмата е тази, която засяга интереса към концертната вечер — като цяло тя обхваща музикално-исторически период на съвременната музика от първата половина на нашия век. Маскани — „Хими на слънцето“, Стравински — „Жар птица“, Енеску — фрагменти от „Едил“, и Пинков — Концерт за кларнет и камерен оркестър. Химът на Маскани прозвуча като тържествена увертюра на концерта, а творбите на Стравински — Енеску — Пинков и техните художествени паралели, бяха своеобразни паралели, бяха своеобразни притегателни творчески център за слушателите. Солиът на Концерта за кларнет з. а. Петко Радев пресътвори аутентичната фолклорна традиция, заложена в музикалната структура, а съпри-

водът на И. Конта бе демонстрация на адаптиране към стила на композиторската и изпълнителската верси. Като притежава висока степен на завършеност и водещо симфонично начало, партитурата на „Жар птица“ на Стравински има траен живот на концертния идиом. Интерпретацията на румънския оркестър като че ли бе изгубила част от характерния звук образ на новатора-бунтар Стравински, а неговото творческо наследство провокира към по-остри динамични сблъсъци, темброви конфликти, както и към прозрачни звукови образувания. Фрагментите от „Едил“ на Енеску (ария на Сфинкса и хора на коронацията от II действие) насочиха слушателското внимание към творена-патриарх на румънската музика и към операта „Едил“, плод на търсено единство между спецификата на румънската музика и изразните средства на европейската. Изпълнението на тези два откъса показа съредоточено музициране и то иредаде свършенството на композиционното майсторство на Енеску. Може би след време русенската музикална общественост би трябвало да се за познае пълно с тази рядко интересна творба.

Преци двадесет години Румънският радиооркестър и И. Конта гостуваха за първи път на фестивала. И сега, в двете концертни програми на юбилейните Мартовски дни, музикантите от съседната приятелска страна отново доказаха непреходните стойности на една култура и на едно вечно изкуство — музиката.

Дария КОВАЧЕВА